

..... [p1]

1)

11 October 1865.

Heere Vriend,

'T is van over lange dat er in uw geeerd gazetje,- dat van langst te liever gelezen is, om des wille

't is waerlyk spek

Voor ieders bek, -

voor alleman te lezen staet dat gy brieven en al uit vreemde spraken overstelt. Zoo, die willen profiteren van d'occasie, zy kunnen het maer schoone hebben.

Had er nog by gestaen dat gy ook gedichten uit oude en nieuwe talen in 't Vlaemsch verdichtte, zou ik u gevraagd hebben van entwat voor my te willen doen - niet voor nieten maer voor geld.

Nu, è vrage is vry. Ik zend u dan hiernevens twee schoone kleene stukjes opdat gy zoudet willen zoo goed zyn van ze in vlaemsche verzen te willen overzetten¹

Myn Heer en God! ik min u zeer

'T een begint met O Deus! ego amo te² Myn Heer en God! ik min u zeer ; en is van S. Franciscus Xaverius die wonder vierige man voor 't goed. 'T ander begint met Tota vita Iesu Christi (J-C gansche leven) en is van Thomas à Kempis onder wiens standbeeld dat er stoeg te lezen:

.....

1 Gezelle antwoordt op deze vraag in: Myn spreekkamerke. In: 't Jaer 30 (14/10/1865): H.A.D.B. te late voor van de weke; 'k zal doen dat gy vraegt, met tyd en stond. De vertalinge van 't eene bestaet handschriftelyk in de Saerterkamer van den Dune.

2 Deze beroemde Latijnse verzen worden toegeschreven aan St.-Franciscus Xaverius. Het betreft de Latijnse vertaling van het anoniem gebleven Spaanse sonnet *No me mueve, mi Dios* dat al vele jaren bestond alvorens het in 1628 voor het eerst werd gedrukt. In zijn missie-instructies maakte Franciscus Xaverius (+1552) gebruik van zowel de Spaanse als van een Portugese versie.

O Deus ego amo Te

Nec amo Te ut salves me

In omnibus requiem quasivi, sed non inveni;

nisi in Hoexkins ende Boexkins.³

.....

Aut quia non amantes Te

Aeterno punis igene.

Tu, Tu mi Jesu totum me

Amplexus es in cruce,

Tulisti clavos, lanceam

Multamque ignominiam,

Innumeros dolores,

Sudores et algores

Et mortem et haec propter me

Et pro me peccatore.

Cur igitur non amem Te

Mi Jesu amantissime,

Non ne aeternum damnes me

Nec ut in caelo salves me

Nec praemii ullius spe.

Sed sicut Tu amasti me

Sic amo et amabo Te,

Solum quia Rex meus es

Et solum quia Deus es.

Vertaling zie: Alcune poesie de' poeti celesti

3 Paul Thoen: De meest courante versie luidt: In omnibus requiem quaesivi, et nusquam inveni nisi in angulo cum libro = overal heb ik rust gezocht en die nergens gevonden tenzij in een hoek(je) met een boek(je).

en wien elk end een kent door 't schoonste van zyne werken: Vier boeken van de Navolging Christi of in een woord door Thomas à Kempis.

Ik zou geeren nog entwat derby (1) vragen. Ik zou geeren hebben, als het een beetje meugelyk is, dat gy de vlaemsche verzen denzelven zwier zoudet willen geven, en op denzelven stap zoudet willen doen gaen als de latynsche. 'T is wat vele, è nee, en toen nog entwat

't gedicht

uit plicht

Gelukt niet ligt

Maer hinkt aen yzeren boeijen

't heeft vier

noch zwier

noch... noch....

En kruipt in plaets van vloeijen. (2)

Dat is al wel en goed voor een ander maer voor U, die poeet geboren zyt, dat en is al niet. Ondertusschen 'k gaen een artikeltje op de leeste slaen. 't leer legt ol è sneen. ('t leer ligt al gesneden), maer en verwacht U nog een keer niet aen niet vele; 't zyn nog d'eerste partjes. (3)

Tot ziens.

H.A. DB. [van Voormezele]

(1) derby [poperingsch]: voor daerby. Als ik u iets zende, en dat gy het wilt te passe brengen gy schikt het en gy schryft het gelyk of gy wilt - tua sunt: tolle, adjice, muta, ut vis⁴ met de noten gy doet ook wat gy wilt.

(2) Deze verzen, "'t gedicht" zyn van Bilderdyk, getrokken uit de dichtstukken, schoolboek gedrukt te Leuven vult ze in, ik zeg ze van buiten en heb ze schier vergeten...

.....

4 Vertaling Paul Thoen (Latijn): het is van jou: schrap, voeg toe, verander, zoals je wil

(3) paer schoen. [*kleenwoord*] paertje maer te [*poperinghe*] partje, mv. partjes

.....[p2].....

2) Canticum VIII.⁵

Hymnus de passione [*Domini nostri Jesu Christi*]

Tota vita Jesu Christi

Crux fuit et martyrium:

Hunc sequi suum servulum

Decet, per iter asperum.

Memor ero quamdiu sum,

Laborum atque dolorum,

Quos Jesus meus Dominus,

Gessit in Carne positus.

Passio tua, Domine,

Facta est amara valde.

O quantum me delexisti,

Cum pro me mortem subisti.

Semper Crux, clavi, lancea,

Fel, arundo cum spongia:

Sputa, corona spinea,

.....

5 Nr. 8 van de Cantica spiritualia zie: (Opuscula) van de Opera omnia, uitgegeven door F. X. Kraus, op Vol. I, pp. 455-6.

Et dira tua vulnera:

Cordi meo sint infixæ,

Et in memoria scripta:

Nam sunt amoris stigmata,

Sponsique myrrha electa.

Serve meus me respice,

Quot sumpsisti vulnera pro te :

Stude vicem rependere,

Quamvis impari pondere.

Prospera mundi despice,

Adversa libens suscipe;

Mecum in cruce morere,

Ut mihi queas vivere.

O Jesu splendor gloriæ

Et spes futuræ patriæ:

Quanto pro me es vilior

Tanto mihi es charior.

Pudeat nunc sub capite

Spinato membrum gaudere:

Cum et amara bibere

Voluit conditor vitae.

Sit honor, laus, devotio,

Jesu Mariae filio,

Tenso crucis patibulo

Pro redimendo populo. Amen.

O Deus! ego amo te [*San Franciscus Xaverius*]

Vide, Carissime, tua⁶ Alcune poesie de' poeti celesti » p.3.

.....

6 Vertaling Paul Thoen (Latijn): Zie, mijn beste, jouw

Briefbeschrijving

Verzender	[De Badts, Hendrik Augustijn]
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	11/10/1865
Verzendingsplaats	Voormezele (leper)
Annotatie	Adressant gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plaats gereconstrueerd op basis van biografische gegevens.
Annotatie	Adressant gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plaats gereconstrueerd op basis van biografische gegevens.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 208x135 wit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	papiermerk: angoulême
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	4759
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle11083

Inhoud

Incipit	'T is van over lange dat er in uw geeerd gazetje, - dat van
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands; Latijn

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	11/10/1865, [Voormezele], [Hendrik Augustijn De Badts] aan [Guido Gezelle]
Editeur	Jan Geens; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
